

**ТУПОТІНА Діана,**

здобувач вищої освіти четвертого  
курсу факультету фахівців  
для органів досудового розслідування  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник:*

**ЯРОШЕНКО Артем,**

кандидат юридичних наук, доцент  
кафедри цивільного права та процесу  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

## **ДОБРОВІЛЬНА ЛІСОВА СЕРТИФІКАЦІЯ ЯК СПОСІБ БОРОТЬБИ ЗІ ЗНИКНЕННЯМ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ**

Серед причин швидких темпів скорочення територій лісу, можна виділити – недосконалість нормативно-правової бази, що регулює використання та відтворення лісів, нелегальна вирубка лісу, низька актуальність відомостей про лісові ресурси, погіршення становища з кадрами в лісогосподарській галузі, відсутність стимулів розвитку глибокої переробки деревини, а також недостатньо ефективні способи лісовідновлення, охорони та захисту лісів. На сьогоднішній день зазначені обставини досить гостро стоять перед нашою державою, що обумовлює додаткову актуальність піднятої проблематики.

Лісова сертифікація – це процедура, під час якої якість лісоуправління оцінюється за критеріями певного стандарту. Якщо якість відповідає стандарту, то організації, що управляє лісами, видається підтверджуючий сертифікат. Перевірка та видача сертифікату здійснюються незалежною компанією-аудитором, акредитованою міжнародним органом з лісової сертифікації. [1]

Сьогодні лісова сертифікація використовується також для покращення конкурентоспроможності на ринку та підтримки репутації серед споживачів. Якщо раніше постачальників лісової продукції вибирали, ґрунтуючись на оцінці якості, за рівнем витрат і надійності, то тепер одним з найважливіших критеріїв функціональності та ефективності для вибору постачальника є дотримання вимог щодо охорони навколишнього середовища, підтвердженням якого є екологічний сертифікат.

У зв'язку з різним рівнем економічного розвитку розвинених країн і країн, що розвиваються, був прийнятий документ, що має рекомендаційний характер – «Заяву, що не має обов'язкової сили, з викладом принципів для глобального консенсусу щодо раціонального використання, збереження та

сталого розвитку всіх видів лісів» (Декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку), який є першим міжнародним правовим актом у сфері сталого розвитку лісокористування, що передбачає співпрацю держав у світовому масштабі. [2]

Мінусом інтенсифікації виробництва є скорочення біорізноманіття на територіях, на яких застосовуються принципи стійкого лісокористування, оскільки використовується весь біоматеріал, отриманий у процесі рубок, включаючи гілки, тирсу і навіть лісову підстилку. Щоб загальмувати процес скорочення біорізноманіття, Фінляндія набуває у державну власність екологічно цінних ділянок лісу, викуповуючи у приватних власників. Ця діяльність забезпечує відносний успіх у зниженні темпів скорочення біорізноманіття, але ситуація ще далека від ідеальної. [3]

Розробка системи лісової сертифікації в Україні повинна здійснюватися з урахуванням особливості структури державного управління у сфері лісокористування, заснованої на спільному веденні природними ресурсами України та її суб'єктів, а також особливостях природних та кліматичних умов різних регіонів країни. Хоча добровільна сертифікація має і негативні сторони, плюсів від застосування спостерігається більше:

- по-перше, країни, які мають найкращі показники стійкого лісокористування, користуються лісовою сертифікацією, чого неможливо було б домогтися без державного стимулювання відповідального ведення лісового господарства;

- по-друге, підприємства лісопереробної промисловості забезпечують робочими місцями місцеве населення. Відновлення лісу проводиться не повсюдно, а лише на тих ділянках, де норму щодо відновлення лісу було виконано.

- по-третє, сертифікація передбачає розробку довгострокових проектів лісокористування, а також за підсумками проведених перевірок щодо ведення лісового господарства надає методичні рекомендації з урахуванням чинного законодавства, міжнародно-правових актів.

#### **Список використаних джерел:**

1. Левченко В. Б., Шульга І. В., Залевський Р. А., Старунська Л. В. Сертифікація робочих місць з питань охорони праці працівників лісового господарства, як складова частина лісової сертифікації в Україні. *Агропромислове виробництво Полісся*. 2018. Вип. 11. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/avpol\\_2018\\_11\\_27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/avpol_2018_11_27) (дата звернення 09.11.2021)
2. Токарева О. В. Про режим збереження цінних природних комплексів відповідно до вимог лісової сертифікації. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Лісівництво та декоративне садівництво*. 2015. Вип. 219. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnu\\_lis\\_2015\\_219\\_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnu_lis_2015_219_16) (дата звернення 09.11.2021)
3. Ковалишин В. Р. Удосконалення моніторингу виробничо-господарської діяльності лісових підприємств України з врахуванням вимог екологічної сертифікації лісів. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2014. Вип. 24. С. 201–208.